„Dacă nu îți place să fii profesor, du-te neică și prăjește cartofi în piață! Lasă studenții în pace!”

Are 92 de ani și povestea lui pare un scenariu de film. Iarna se ducea la școală în tenișii și salopetă, că nu avea bani, iar prima masă de la Academia Tehnică Militară i s-a părut un festin, deși meniul a fost destul de straniu: hrișcă și marmeladă. Mihai Stratulat a urcat treaptă cu treaptă. A obținut gradul de general, dar a fost și profesor doctor inginer. A scris 37 de cărți și peste 50 de lucrări de specialitate.

Interviu și foto realizate de Sorin BARBU

Cum ați dobândit pasiunea pentru domeniile auto și, după aceea, pentru cel militar?

A fost o întâmplare, una dintre situațiile norocoase din viața mea pentru că a doua a fost când m-am însurat (râde), pentru că am fost la un pas să iau pe cine nu trebuie! Am fost la un deget să fac o greșeală! Revenind... M-am dus la Politehnică la „Facultatea de Chimie Industrială”, poate de aia i-am și nenorocit pe studenții mei cu „chimia arderii”, vai de capul lor, săracii! Am luat examenul și țin minte că părinții mei au divorțat, iar eu mă duceam în luna noiembrie, la școală, încălțat cu tenișii „luați pe puncte”, pe o zăpadă uite atâta (arată până la nivelul genunchiului) și îmbrăcat cu o salopetă, de la tata de la garaj. Eram vai de capul meu... Tata plecase pe drumul lui, iar mama era călcătoreasă la Apaca, cu ce să mă țină, săraca?

Și cum vă descurcați?

Foarte, foarte greu! Pe timp de vară mai făceam o para, pentru că mai cântam pe la petreceri. Când nu aveau bani primeam și o damigeană de ulei sau un săculeț de făină. Domle`, am avut talent de cântăreț, am cântat și la un restaurant care era pe lângă strada 11 iunie. (Râde) Dacă vrei, pot să și cânt! Vrei?

Și cum ați ajuns la Academia Tehnică Militară?

Șansa mea a fost să se înființeze Academia Tehnică Militară! Aici o să fac o mică paranteză: eu făceam parte din Comitetul UTC pe capitală și eram secretar cu propaganda, că eram bun de gură, domle` și m-au chemat să mă înscriu la această academie. Acolo am dat un examen și am reușit să-l iau, ceea ce a fost destul de ciudat (râde). După ce am luat examenul m-au îmbrăcat, mi-au dat bocanci și mi-au dat să mănânc hrișcă cu marmeladă. Ce vorbești, eu nu mâncasem o masă decentă de multe săptămâni. Am muncit destul de mult, am ieșit inginer militar și m-au dat la „tancuri și auto”. Așa a început pasiunea mea pentru un domeniu în care am scris aproape 50 de lucrări, peste 400 de articole, am fost secretar general când s-a elaborat la enciclopedia personalităților românești. Tot secretar general am fost și la revista inginerilor de automobile. Am luat titlul de „profesor honoris” la Chișinău, conducător de doctorate la Brașov. Nu sunt modest și mă mândresc cu ceea ce am făcut.

Și cum ați ajuns și profesor la Academie?

Primul meu loc de muncă a fost la Târgu Mureș, unde am fost numit „locțiitor pentru exploatare”, chiar dacă eu visam o carieră didactică și am făcut chiar un raport în acest sens. Am primit reparație, dar comandatul de brigadă nu a vrut să-mi arate. Până la urmă am aflat! Când am venit la comandament, am găsit acolo un fost coleg care mi-a spus să mă duc la Academie. Acolo aveau deja aprobarea de la minister și după o perioadă am dat examen cu academicianul Bărănescu. Trei zile și trei nopți am învățat și am reușit. Așa am rămas în academie, asistentul profesorului Bărănescu. Pas cu pas am ajuns să dau examen de doctorat și l-am trecut, am devenit titular pe un curs de „teoria motoarelor”, așa îi spunea atunci, eu i-am spus mai târziu „procesele”.

Cum au fost acești ani în învățământ?

Din anul 1954 nu am plecat din Academie. Eu am lucrat cu doi profesori eminenți, academicienii Bărănescu și Ghiulai, care m-au ținut pe lângă ei și l-a primul curs nu am avut nicio emoție. Dar

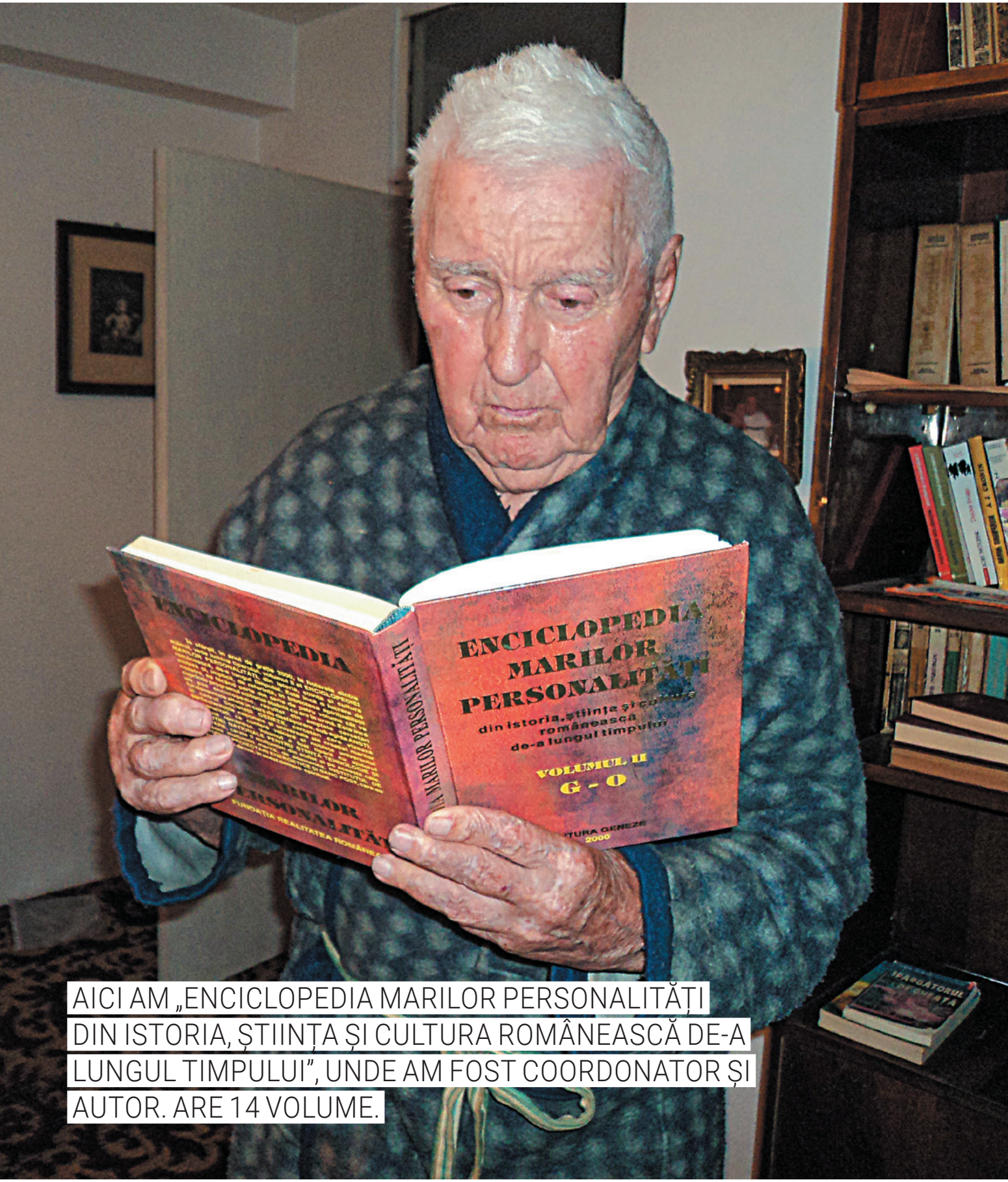

AICI AM „ENCICLOPEDIA MARILOR PERSONALITĂȚI DIN ISTORIA, ȘTIINȚA ȘI CULTURA ROMÂNEASCĂ DE-A LUNGUL TIMPULUI”, UNDE AM FOST COORDONATOR ȘI AUTOR. ARE 14 VOLUME.

aveam și antrenament. Eu mergeam cu Bărănescu la cursuri. Îi făceam desenele și mai trăgeam cu ochiul și urechea. Bărănescu m-a făcut om!

Ați lucrat cu multe generații de studenți? A fost dificil?

Nici nu am avut multe, peste 40 de generații (râde). Să știi că nu am avut nume prea bun, ca profesor. Îți dau un exemplu: dintr-o serie de 84 de studenți, am lăsat repetenți 47. Atunci a venit un „tembel" de comandant și mi-a spus că nu mă ocup de studenți, că de asta sunt așa mulți cu restanțe. Dacă nu știau carte, ce să fac? Și eu am pierdut un examen cu Bărănescu și țin minte această chestiune chiar dacă au trecut aproape 70 de ani. Mi-a dat la examenul de doctorat să prezint fenomenele oscilatorii din conductele de înaltă presiune din motoarele diesel. Am știut toată matematica, dar mi-a scăpat un singur lucru: m-a întrebat, la curgerea combustibilului prin injector și ac, ce ipoteză se pune? Nu am știut! Și m-a picat. Trebuia să spun că acolo este o scurgere fără pierdere de căldură. Entropică! Acum știu! Dar nu m-am supărat că m-a lăsat.

Țineți legătura cu foștii studenți?

Foștii studenți mă bagă în seamă foarte des și mă bucură faptul că nu m-au uitat. Poți să crezi că mă sună și cei pe care i-am lăsat repetenți? Eu am avut carieră de cadru didactic militar și trebuia să merg cu studenții, la aplicații prin țară, iar soția m-a susținut foarte mult, deși lipseam câteva săptămâni de acasă. Părul alb îl am din cauza profesiei! Dar mi-a plăcut foarte mult să predau, foarte mult. Eu am plecat la pensie în anul 1986, „la cerere", dar am mai predat la Politehnică și puțin la Brașov și puțin la Chișinău. Hai să-ți spun și o chestie haioasă, din anii din învățământ...

Vă ascult...

A venit la Academie, să-și dea doctoratul, chipurile, Nicu Ceaușescu. L-a trimis ministrul Apărării cu mașină și uniformă militară în pachet. Generalul Logofătu era comandant... L-au îmbrăcat pe Nicu Ceaușescu și i-au făcut poze pentru diploma de doctor. Când s-au apucat de developare au voalat filmul și nu au putut să mai folosească nimic de la gât în jos. Bietul fotograf era disperat, a doua zi trebuia să prezinte diploma. Eu aveam acolo un soldat care a promis că aranjează tot și i-a cerut fotografului niște bani pentru coniac, ca să „cinstească" pe unde era nevoie. A chemat un maior de la aviație și i-a făcut niște poze! După aia a „tăiat" capul maiorului și a lăsat doar uniforma cu decorații și l-a pus pe cel al lui Nicu Ceaușescu. A doua zi a fost prezentată diploma, iar Nicu Ceaușescu a devenit doctor.

Care ar fi sfatul pentru cei care predau să vor să predea în acest domeniu?

Dacă s-au angajat în activitatea de formare a viitorilor specialiști, să lase tot deoparte și să se ocupe de ea! Și să fie mândru, când a ieșit la pensie, de ceea ce a lăsat în urmă. Mulți spun că este sacrificiu. Nu este adevărat! Sacrificiu este atunci când faci ce nu îți place, nu când îți face plăcere. Dacă nu îți face plăcere, du-te neică și prăjește cartofi în piață, lasă studenții în pace. Mi-a plăcut foarte tare să fiu profesor și pentru asta am renunțat la multe funcții. Dacă mă dădea cineva afară, cred că o luam razna. Aici au contribuit și cei doi profesori eminenți care m-au „robit" cu comportamentul lor.

Care este programul dumneavoastră zilnic? Văd aici foarte multe cărți.

Programul meu zilnic este foarte simplu. Citesc foarte mult! Nu mai am minte să scriu, pentru că lucrurile au evoluat, iar cursurile mele se predau altfel și nu mai sunt la curent, dar nici nu mai am cui și pentru ce să scriu. Acum citesc destul de mult, am aici o carte revoltător de interesantă: „Ferește-mă, doamne, de prieteni". Uneori mai citesc ce am scris și îmi spun: „Bă, dar bine mai scriam. Ce deștept eram!". A cam început să mă lase privirea, dar nu am mai schimbat ochelarii de zece ani. La plimbare nu ies că m-au lăsat picioarele, am totuși 92 de ani. Dar mă bucur foarte mult să citesc.

MIHAI STRATULAT ÎMPREUNĂ CU NEPOTUL SĂU

Mihai Stratulat
General, profesor, inginer
Câteva repere

S-a născut în anul 1930 în comuna Căprioara din Republica Moldova

1953- Licențiat cu diplomă de inginer la Academia Tehnică, specialitatea tancuri și automobile
1953- Este admis la doctorat și selecționat ca asistent la catedra de motoare a ATM
1956- studii în programare pe calculator și izolarea izotopilor radioactivi în cercetări de uzură a motoarelor
1962- Își ia diploma de doctor inginer în motoare cu ardere internă
1976- profesor și cercetător
1991-1993- consilier științific al Registrului Auto Român
1990-1994 secretar de redacție la „Revista Inginerilor de Automobile"
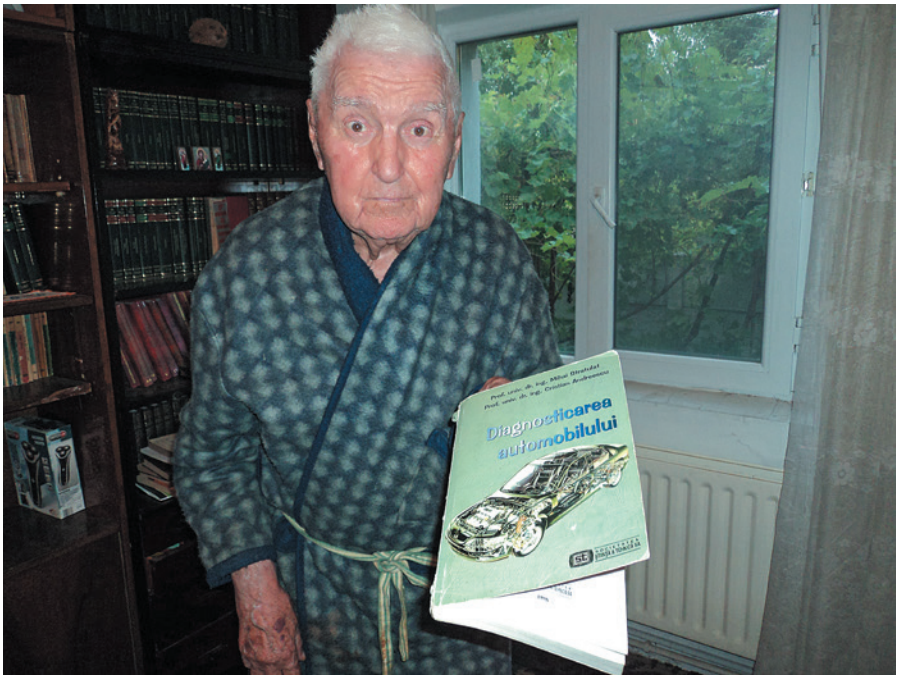
A publicat peste 50 de articole de înalt nivel și a participat la redactarea a 37 de cărți, manuale și tratate